

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Scurrilitas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

rum. Prima facit miratulis, secunda figuris, tertia verbis. *ibidem libro 3.*

In sacra scriptura quicquid docetur, veritas, quicquid precipitur bonitas, quicquid promittitur, felicitas est. Nam Deus Veritas est sine fallacia, Bonitas sine malitia, Felicitas sine miseria. *ibid.*

Verè coruscus liber Psalmorum, sermo lampadis, cura fauciat cordis fatuus interioris hominis, occultarum lingua virtutum, quæ superbòs humilitati inclinat, reges pauperibus subdit, affabilitate parvulos nutrit. *Gastrod. sup. Psal. in prologo.*

Schola cœlestis, eruditio vitalis, auditorium veritatis, disciplina certissima singularis, quæ discipulos occupat sensibus fructuosis nõ inanium lenocinatione verborum. *Idem super Psal. 15.*

Alleluia, huius verbi tantus honor est, vt cum sit in Hebræa lingua reconditum, nullo tamen constet alio sermone translaturum: hoc tenet cuncta natio terrarum: & quicquid est deditum Deitati, dignitatem huius nominis pia deuotione veneratur. *Super Psal. 147.*

Recurrendum est ad solas sacras scripturas, vt vitam æternam adipiscamur. *P. de Alisco in sent.*

Scurrilitas.

DEFINITIO: ET ETYMOLOG.

Scurrilitas, Græce *σκιρτης*, & *σκιρτα*, scurra dicitur. Est autem scurrilitas ocularitas, ex defectu rationis non volentis cohibere gestus exteriores. *secund. B. Thom. secunda Sec. q. 148. art. 6. c. 2.* Turpis & procax dicacitas dici etiam potest scurrilitas, quæ neque locum, neque tempus, neque personas respicit, sed impudenter effudit quæ stultis risum, & sapientibus dolorem excitant.

Scurra is dicitur, qui magis quam oportet risum mouet, & conerosus est. Nam risum securus magis cogitat, quem admodum mouere illum queat, quam quem admodum honeste loquatur, ne quemquam offendat. *secund. Arist. lib. 4. in hic.*

Scurrilitas differt à stultiloquio: quia scurrilitas refertur ad lasciuiam affectu: stultiloquium vero ad indiscretionem rationis. Et proprie accepta est filia luxurie. De hac Paulus ad Ephes. 5. non nominat: in vobis turpitudinem, aut stultiloquium, aut scurrilitatem, quæ ad rem non pertinent, id est nullius est utilitatis. *ex Ale. 3. tit. eod.*

Scurrilitas pertinet ad verba ratione inhonestatis. Multiloquium vero ratione superfluitatis. *secund. B. Thom. secunda Secun. q. 35. art. 5.*

Scurra à sequendo dici videtur, quod domos diuitem sequatur, & est, qui risum ab audientibus captat, non salua dignitate personæ: à scurra dicitur scurrile, quod est ridiculum cum turpitudine, & scurrilitas turpis, & procax dicacitatis, & scurriliter procaxiter.

SENTENTIÆ BIBLICÆ.

Fornicatio autem, & omnis immunditia, aut auaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitudinem, aut scurrilitatem, quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum actio. *Ephes. 5. v. 4.*

SENTENTIÆ PHILOSOPHICÆ.

Scurræ & importuni sunt, qui ridiculis excidunt adeo, vt student potius mouere risum, quam honeste loqui, & dolore cum non afficere, quem cauantur. *Aristoteles quarto Ethicorum, capite primo.*

Scurra est, qui cuncta, & omnino inessendum esse existimet. *Idem in 2. mor. c. 28.*

SIMILITUDO.

Thrueri. Quemadmodum corpus inefatur variis condimentis, Sic animus intoxicatur scurrilibus iocis, & lacius cantilenis. *in 4. pop. 33.*

Vide, Ludum, Stultitia.

Seculum.

DEFINITIONES ET ETYMOLOG.

Seculum proprie tempus & ætatem significabat longam, quam æuam dicimus, & per synocpen seculum dicimus. Vnius hominis ætas: & aliquoties spatium centum annorum. A seculum fit secularis.

Secularis, Græce *σαιρικός*, & *σαιρ*, & *αιρ*, Æuam dicitur. Seculum nihil aliud est, quam periodus cuiuslibet rei, pro quo aliquan-

do ponitur æuam vel æuicernum. *secundum B. Thom. in prima 10. art. 2.*

LOCI BIBLICI.

Seculum, Græcis *αιρ*, Hebræis *דור*. Primo, interduum clarat, quod à condito mundo. *Abraham 3. 21. Secunda interduum æterno, seu tempus perpetuum & æternum. Genes. 2. 25. Tertio, interduum non perpetuum, sed longum tempus significat, aut multum. Exod. 21. 6. Dent. 15. 17. vbi significat quod vsque ad annum lubilzum, vt patet ex *Leuit. 25. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52.* Capitur etiam seculi vxor pro deo, & altissima illa vxor vita, & miserima condicione extra Christum. *2. Corin. 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.* Significatione saepe solet mundi & tenebrarum nomen vt in hominibus etiam non renatis capitur. *Rom. 12. v. 2. ad formam culi. Eccl. 12. v. 5. id est, ad sepulchrum, quod est domus in qua tatur in seculum.**

PATRYM SENTENTIÆ.

Non medio e periculum est, cum habecastana clogia, & diadema seculi sunt, lacumbit virtuti seculi, qui de periculo torio Dei. *Ambr. in Psal. 118.*

Hunc mundus accipit, qui ad desideranda inuisibilia seculi dilant, tanto magis sinuo magis foris per seculum seculi dilant, tanto magis sinuo cordis ab eius receptione argeat. *Greg. 1. 4. mor.*

Sicut homo graues habens oculos melius in loco tereno quam in sole positus videt: sic homo terrenus in terrenis actibus, & in spiritualibus cœcis. *Chrys. super Math. 6.*

Hi sunt martyres seculi, mundi professores, discipuli seculi, lites eloquii, per multas siquidem tribulationes intrant in vitam seculi: hi autem per multas tribulationes promouentur in vitam seculi. *1. Corin. 13. 12.*

Vide, Actus, Tempus.

Securitas.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Securitas, Græce *ασφαλεια*, & *ασφαλεις*, securitas dicitur. Est autem securitas, perfecta, quæ animi à timore, & a B. Thom. secunda Secunda q. 129. art. 7.

Securitas opponitur timori, priuatue tamen. Audacior timor, & securior animus eundem prima Secunda q. 45. art. 11.

Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio & magnanimitatis, si fit, quando, & in quibus debet. *secund. Ambr. secunda Secunda q. 129. art. 7.*

Securus dicitur, quasi sine cura, quasi seorsim à cura, quando pro contemptore accipitur. *Virg. de arborum arborum. Hinc se cure aduerbum, & securitas, tranquillitas & quietudo.*

BIBLICI LOCI.

Securitas nimia cauenda, *Prou. 28. 14.* securitas Satanae adempta est, *Matth. 12. 44.* vbi securitas & otium videntur allegari signari, quorum illa aditum Satanae patefacit, illud autem iam ad se vitro allicit. Securitas vera ex legobediencia. *2. Paral. 20. 20.* securitas mentis optima, *Proverbia 15. 15.* securitas promissa, *Leuit. 25. 18. & 26. 6.*

PATRYM SENTENTIÆ.

Senti de Augustino quicquid libet sola me in oculis hominibus non accipiet. *August. ad Secundum Manichæum. 2. 1. 3. c. 1. Senti.*

Nemo securus debet esse in vita ista, quæ tota tentationibus est, vt qui fieri potuit ex deteriori melior, non fiat etiam ex meliori deterior. *August. lib. 16. confess.*

Nemo securus est in his bonis, quæ potest iniurias amittere, & tatem autem atque sapientiam nemo amittit inuites. *Dial. 1. lib. 2.*

Nunquam securus cum thesauro lato tenetur in claustrum vniam cavernam habitans cum lupo tutus est agnus. *Securus penetrari, qui hostem proprium in suas partes induit, & in seculum sibi gladium ipse supponit, qui locum habitantis suæ habitans ingressibus retrahit. Hier. de cohab. cler. & mulier.*

Sæpe mens, dum virtutis suæ securitate resolutur, in claustrum uersario inopinata culpæ telo perforatur, & inde à Deo in longe fit: vnde ei ad tempus sine cautela custodia propinquat. *Greg. in Mor.*

In castum munita sunt cætera, quum locus vnus, de quo tunc tet aditus, non est munitus. *ibid.*

Sæpe quem tentationis certamen superare non valuit, & rursus securitas frauit. *in Moral.*

Debet in se esse securitas, sed etiam timor in conseruatione illa certans foueat, & torpentes pungat. *ibid.*

Quibusdam sæpe magnitudo virtutis occasio fuit perditionis, vt cum de confidentia vni inordinate securi essent, & per negligentiam inordinate morentur. Mater enim negligentia esse securitas. Videndo ergo meretricem, id est, Magis